

VLASNICI AGENCIJE PEPEMINT I DUGOGODIŠNJI PRIJATELJI 2008. PROMIJENILI SU FESTIVALSKU, KONFERENCIJSKU I EVENT SLIKU KOD NAS KADA SU U ROVINJU POKRENULI WEEKEND MEDIA FESTIVAL

Ricov i Kovaček

Na svaki naš događaj gledamo kao na klupsку večer u kojoj imamo zagrijavanje, kulminaciju i fajrunt

JURICA GALOĆ/PIXSELL

Boris Kovaček i Tomo Ricov osim Weekend Media Festivala pokrenuli su i brojne druge festivale, organizirali razne uspješne evenete, konferencije i partyje

razgovarao Samir Milla

Tomo Ricov i Boris Kovaček, dugogodišnji prijatelji i vlasnici agencije Pepermint, 2008. godine promijenili su festivalsku, konferencijsku i event sliku kod nas, kada su u Rovinju pokrenuli Weekend Media Festival. Kretnuli su skromno, a lani su u Rovinju doveli 6000 ljudi koji su tijekom tri dana pratili zanimljiva predavanja, družili se i uživali u koncertima. Osim toga, Tomo i Boris pokrenuli su još dva festivala, a lani u Tvornjici kulture obnovili i legendarni Studio 54 party. O svom radu, ali i planovima govorili su nam u velikom intervjuu.

U jednom ste intervjuu rekli da je za sve vaše poslove bila presudna ljubav prema glazbi. Kako ste zavoljeli glazbu i postali DJ-evi?

Tomo: Sve što radim u životu povezano je s glazbom. Ona prožima na ovaj ili onaj način sve projekte koje sam radio te me na kraju i dovela do event industrije. Glazbu sam zavolio instinkтивno, nitko me nije usmjeravao prema njoj. Čuo sam Little Richarda na radiju i to je bilo to, glazba je postala presudna u svim dijelovima mog života.

Boris: Moj prvi posao bio je u jednom poznatom zagrebačkom klubu na poziciji lightmana. Radio sam to kao student početkom devedesetih uz nošenje nameštaja, konobarenje i ostale poslove koje rade studenti. Prvi radni dan, bolje rečeno radnu noć, radio sam s legendarnim DJ-em Tomom Ricovom, uz čiju glazbu sam odrastao. Nakon nekog vremena počeo sam raditi kao promotor za njegove večeri i na kraju uz njega počeo DJ-irati. Kad malo razmislim o eventima, mogu reći da na svaki naš događaj gledamo kao na klupsku večer u kojoj imamo zagrijavanje, kulminaciju i fajrunt...

Koji su bili prvi eventi koje ste organizirali?

Tomo: Moj prvi DJ nastup bio je i moj prvi event, krajem 1985. Naravno, tada nisam imao pojma što su eventi. Jednostavno, htio sam napraviti prvi rockabilly party u Zagrebu pa sam organizirao bend, s fremdom Antasom, danas cijenjenim scenografom, osmislio scenografiju i napravio plakate, organizirao multimediju (videokazetu Američkih grafita), oglašavanja (zajedno smo polijepili plakate po Kavkazu, Zvečki, Bla-

tu i najavio party na tek osnovanom Omladinskom radu).

Boris: Moj prvi event bile su maškare u Velikoj Mlaki, u restoranu čiji je vlasnik bio dečko priateljeve sestre. Klasična hrvatska priča iz '90. Prijatelj zna nekog tko zna nekog pa ćemo se sve dogovoriti... Na kraju smo tamo radili i doček Nove godine, koji su u to vrijeme bili hit među studentima. Sve je završilo kad smo prodali više ulaznica za doček jedne godine i tada sam shvatio prvu lekciju iz event managementa. Jedna pogreška može značiti propast.

Jedan od zanimljivijih evenata pod vašim vodstvom bio je i Studio 54, koji ste ponovo održali lani u Tvornicu. U čemu je tajna te glazbe, koja očigledno nikad neće dosaditi?

Tomo: Disco je neman sa stotinu glava, ne može je uništiti. Predobar je. Ne postoji optimističnija i plesnija glazba. Desetjeka prožima pop-glazbu u svim stilovima, od popa do housea.

Boris: Ne postoji zabavnija glazba od disca i ne postoji bolja klupska večer u Hrvatskoj od Studija 54. Kažem to bez imalo lažne skromnosti jer smo godinama punili Tvornicu iako je u to vrijeme house i techno vladao klupskim životom. Ponovno je sve počelo Tominom idejom da radimo nešto drukčije, nešto što volimo i da budemo dosljedni i nepopustljivi do kraja. Mislim da je to bila jedna od rijetkih klupskih večeri u Europi koja se zasnivala isključivo na disco-glazbi. Druga je bila Car Wash u Londonu i koliko znam, to je to.

Koje biste još projekte izdvojili prije WMF-a?

Tomo: Blue Moon i Tom Tom Club u Kulušiću. Četverored u Maraschinu. Jako su mi dragi i projekti koji su isli paralelno s Weekendom: vintage festival Dolce Vita u Rovinju, Disco Lauba s Dimitri from Paris, old school brijačnica Gentleman's Jack barber shop...

Boris: Mislim da je Plavi Zub bio ključan za nastavak rada na vlastitim idejama. Bio je to filmski festival za filmove snimljene mobitelom. Mislim da je i to bio jedinstven svjetski fenomen. Bilo je to vrijeme kada je Nokia vladala tržištem mobilnih telefona i kada su softveri za montažu bili jako skupi i rijetki.

S obzirom na to da ste i dugo-godišnji prijatelji, ali i poslovni partneri, kako se dogovarate oko projekata? Jeste li se zbog nekog i porječkali?

Tomo: Relativno se lako dogovorimo, rijetko se porječkamo, iako, naravno, imamo različita viđenja. Vjerujemo u prosudbu drugoga.

Boris: Imamo dogovor da je svaka ideja Toma i to je to. Često ga nazovem i kažem: "Ej, Tomo, samo da ti javim da si jučer imao odličnu ideju iako nisi bio prisutan." Svako partnerstvo temelji se na istoj viziji i ujednačenom doprinosu projekta. Dok god se slažemo u ta dva segmenta, sve funkcioniра kako treba. Naravno da se od 10 puta ne slažemo bar 4, ali dogovor i argumentacija puno su jednostavniji put od svade.

Zanimljivo je i da ste imali prvi jazz-klub u Zagrebu, ali i klub na Zrču, koji je propao. Kako danas gledate na te projekte?

Tomo: Kao pozitivna iskustva, nemam ni hrnce gorčine zbog toga. Bilo bi mi više žao da nisam ni probao.

Kako ste se odlučili pokrenuti WMF-i zašto ste izabrali baš Rovinj?

Tomo: Na ideju o festivalu došao sam dok sam vodio TV produkciju u okviru Digitel grupe. Bio sam na nekoliko televizijskih festivala i na njima vido potrebu druženja ljudi iz regije te sam osmislio platformu u obliku festivala koji će biti više od TV festivala, koji će uključivati sve medije. Rovinj mi je bio prvi odabir. Na

PRIVATNI ALBUM

Kovaček (lijevo) i Ricov (desno) na Studiju 54 u Tvornici kulture u Zagrebu (lijevo) i na WMF-u u Rovinju 2022. godine (gore desno). Ricov i Tomo in der Mühlen u klubu Pepermint (desno)

SIME ŽELIĆ/PIXSELL

SANJIN STRUKIĆ/PIXSELL

Tomo Ricov: Moj prvi DJ nastup bio je i moj prvi event, bilo je to krajem 1985., kad sam napravio prvi rockabilly party u Zagrebu

početku pregovora s destinacijom rekli su nam da nemaju prostor za tako ambiciozan festival pa smo tražili daje, ali onda smo se sjetili da smo kao event agencija radili otvorenje nove tvornice duhana u Kanfanaru, da mora postojati negdje stara tvornica. Kad smo ušli u prostor, znali smo da je to to. Zahvalni smo Adrisu što je od početka prepoznao važnost festivala te da će se Rovinj kao destinacija razvijati zajedno s Weekendom.

Boris: Nakon 10 godina rada za klijente i organizacije naručenih evenata shvatili smo da želimo raditi nešto svoje. Ako na to gledaš iz kuta DJ-a, svatko počinje kao običan DJ, nakon nekog vremena postane resident u klubu pa postane i promotor vlastite večeri, ali vrh je biti vlasnik svog kluba. Tako je i s eventima. Želimo biti partneri s našim klijentima, a ne odradivati naručene evenete. Tako je bilo i s Weekendom. Bilo nam je jasno da postoji potreba okupljanja ljudi iz komunikacijske i kreativne industrije i shvatili smo da su mediji ključni za sve. To je bio ključno.

Kako smo radili event otvorenja nove tvornice TDR-a u Kanfanaru, pretpostavili smo da postoji stara i tako smo došli do lokacije. Ključnu ulogu u dolasku u Rovinj imao je Predrag Grubić, koji je prepoznao potencijal projekta i njegovu kompatibilnost s vizijom Adrisa. Imali smo entuzijazam i energiju pionira, a to se ljudima svida. Rovinj je bio odličan izbor. Mi smo rasli s destinacijom, a mogu reći da je Rovinj kao destinacija rastao s nama.

Jeste li se nadali da će festival postati tako popularan, da ćete ove godine održati 17. izdanje i privlačiti više od 6000 ljudi sva-ke godine?

Tomo: Nismo mogli ni sanjati toliki odaziv. Na početku smo mislili da ćemo biti uspešni ako skupimo 400 posjetitelja.

Boris: Naravno da nismo, ali već prve godine shvatili smo da smo stvorili nešto veliko. Umjesto očekivanih 600 ljudi, na festival ih je došlo 1600.

Uzbiljili smo se i počeli promišljati

svaki segment organizacije, programa i promocije do detalja. Veliki je stres raditi tako veliku stvar, u čijoj organizaciji sudjeluje stotine ljudi. Puno pažnje, puno razgovora i puno iskustva neophodno je da biste se održali na vrhu.

U čemu je tajna WMF-a? Dolaze li ljudi u Rovinj radi programa, druženja ili dobrih koncerata?

Tomo: U prvom redu radi druženja, networkinga, to je najveća vrijednost festivala. Od prve godine bilo nam je jasno da program mora biti kvalitetan, relevantan i atraktivn ako želim privući najbolje ljude u medijskoj i marketinškoj industriji i tu ne radimo kompromise. Zabava je šlag na torti, ali ona isto služi dobrom networkingu, gomila poslova dogovorena je na šanku kluba. Teško je svake godine napraviti zanimljiv i uzbudljiv koncertni program, ali do danas nekako smo uspjeli.

Boris: Rekli bi na kviz: sve navedeno. Svaki posjetitelj može napraviti svoje iskustvo i složiti svoj "program"

festivala. Poznajem ljudi koji nakon predavanja odlaze u hotel i sutra su prvi u dvorani, a poznajem i ljudi koji ne odu ni na jedno predavanje (pozdrav Iliju Brajkoviću, koji je od toga stvorio jedinstveni koncept). Po meni je balans svega najbolje rješenje. Na nama je da pazimo na sva tri segmenta i da stalno radimo na poboljšanjima i novim idejama. Na našim gostima je da od toga uzmu ono što njima odgovara.

Koje biste izdane WMF-a i kojeg predavača posebno izdvojili?

Tomo: Prošlogodišnje. Predavanje Kishorea Mahbubanija, to je bilo gotovo Davos predavanje o geopolitičkoj situaciji u Aziji. Svako predavanje našeg stalnog gosta i prijatelja Petea Radovicha veliki je dogadjaj.

Boris: Uz prvi Weekend, meni je najdraži onaj nakon korone jer nitko nije vjerovao da ćemo ga organizirati. Bili smo hrabri i nismo radili kompromise. Napravili smo THE WEEKEND kakav smo znali prije korone. Naravno, bilo je samo 2500 posjetitelja,

DAVOR PUKLAVEC/PIXSELL

DANIEL BERKOVIC/PIXSELL

Tomo Ricov ispred danas zatvorenog Kulušića, u kojem je nekad puštao glazbu (gore lijevo). Ricov i Emil Tedeschi na WMF-u 2008. (gore desno). Ricov i Kovaček s kolegama iz svoje prve agencije Da! (dolje lijevo). Kovaček i Mate Janković u klubu Peper (dolje desno)

Boris: Moj "the best of Weekend" je koncert Dubioze kolektiv na samom početku njihove karijere. Te godine partner nam je bio Grad Sarajevo i energija te večeri bila je suluda. Meni je to bila posebna večer. Uz to moram reći da sam najviše uživao u koncertu mojeg omiljenog banda Zemlja gruva, koji smo imali u prvim godinama festivala, ali i uz Konstraktu nakon njezina nastupa na Euroviziji.

Kako ste preživjeli vrijeme pandemije? Jedno izdanje niste održali, a drugo je bilo pod epidemijskim mjerama. Jeste li se tada pobojati da bi festival mogao propasti?

Tomo: Uvijek može propasti, iz različitih razloga. Kao i svi, nismo znali što nam donosi sutra, ali bili smo optimistični.

Što nam pripremate za ovogodišnje izdanje? Možete li izdvojiti neka predavanja i govornike?

Tomo: Prerano je za otkrivanje detalja, ali bit će uzbudljivo kao i svake godine. Ono što mogu je najaviti odlične chefove i zanimljive panele na Weekend Food Festivalu, kao što su Janez Bratovž, legenda slovenske kulinarске scene, Paul Ivić, chef jednog od rijetkih vegetarijanskih restorana s Michelin zvjezdicom, te Filip Čirić, chef beogradskog restorana Homa. Dolazak su potvrdili i vodeći hrvatski chefovi Ante Udovčić, David Skoko, Mate Janković, Danijel Đekić, kao i chefice Ivana Bekavac i Katarina Vrenc.

Nakon WMF-a organizirate i Weekend Food Festival, Sunset Sports Media Festival, Women's Weekend.... Kako su nastali ovi projekti i koliko ste zadovoljni njima?

Tomo: Različiti projekti imaju različite korijene nastanka. Women's Weekend ideja je Nevene Rendeli, Sunset je nastao nakon razgovora s Peteom Radovichem. U nastanku svakog projekta najvažnije nam je odgovoriti na pitanje zašto bi netko došao na to. Kad imamo odgovor na to najvažnije pitanje, sve drugo nekako se posloži. Pred nama je uzbudljivo proleće, za dva tjedna u Rijeci Women's Weekend, zatim od 19. do 21. travnja Weekend Food Festival, koji će se ove godine treći put održati u Rovinju, a ima li što bolje od svjetske i domaće gourmet scene i Rovinja u proljeće? Nakon toga u Zadru pripremamo Sunset Sports Media Festival, na koji i ove godine dovodimo velika sportska imena.

Što biste poručili ljudima koji bi željeli napraviti neki svoj festival. Što je najbolje, a što najgore u cijeloj priči?

Tomo: Razmislite kome je namijenjen festival i koji je ključni razlog dolaska. Probajte biti originalni.

Boris: Najbitnije je pitanje – zašto. Na to pitanje organizatori prvo trebaju odgovoriti sebi, a nakon toga i partnerima koje žele uključiti u projekt. Drugo pitanje je zašto baš ja. Malo teže, ali vjerujem da svako tko se želi baviti eventima ima taj odgovor negdje u sebi. Mi se bavimo industrijama u kojima smo jako dugo, a to su mediji, marketing, ugostiteljstvo i sport. Uživam sretati nove ljudi koji znaju više od mene i slušati što imaju za reći. To je najbolji dio našeg posla. Najgori dio je što ne postoji radno vrijeme i što taj crv radoznalosti i kreativnosti u tebi stalno radi. Stalno moraš razmišljati o novim stvarima i o tome kako poboljšati svoj projekt. Rekao bi Al Pacino, moraš biti spremna dočekati vrućinu koja dolazi iz ugla (moja loša interpretacija legendarne rečenice iz "Heata"). Da, project management je stalno izbjegavanje pogreške i razmišljanje o tome što bi moglo krenuti krivo.

Imate li ideje i za nove projekte i festivalе?

Tomo: Imamo, i previše... Neke ćemo ipak uspjeti realizirati još ove godine. Čeka nas uzbudljiva godina.

Boris Kovaček: Uz prvi Weekend, meni je najdraži onaj nakon korone jer nitko nije vjerovao da ćemo ga organizirati

koliko nam je Stožer dopustio, i toga smo se držali pod cijenu ljutnje prijatelja i partnera koji nisu uspjeli ući i kojima se ispričavam. Meni je najdraža predavanje ono Bane Brklača s klinicima od 10 godina koji pričaju kako konzumiraju medije, a svi mi u publici čudimo se koliko smo u kriju i koliko ih ne razumijemo. Naravno, Pete Radovich sa svojom "story telling" ekspertizom uvijek oduševi.

U Rovinju su predavali neki od najvećih svjetskih stručnjaka. Kako ih uspijete pridobiti da dođu na WMF?

Tomo: Pošaljemo im sliku Rovinja. Boris: Uz sliku Rovinja i film o Weekendu svakako pomaže što je ova regija postala i relevantna u smislu biznisa, a mi smo najveća poslovna konferencija u regiji. Uz to, svi naši gosti postali su najbolji promotori festivala i na neki način naši ambasadori u svijetu. Često nas ljudi koji su gostovali na Weekendu zovu i predlažu nove predavače. Drugi dio gostiju dolazi iz bezbroj razgovora s

ljudima iz raznih industrija, a koje odradujemo u pripremi Weekend-a. Tako u biti nastaje Weekend. Stvaraju ga naši partneri i prijatelji uz našu svesrdnu pomoć.

Je li bilo i onih koji su vas odbili? Postoji li netko koga pokušavate dovesti već godinama?

Boris: Naravno, ali ne mogu reći da nas je to previše zabrinjavalo. Uglavnom su razlozi manjak vremena ili zauzeti termini. Ako govorimo o Juhnu Malkovichu, s kojim smo razgovarali o dolasku, njegov razlog bila je premijera na Broadwayu u Londonu. Oprostili smo mu, ali morao je obećati da će jednog dana doći.

Koliko se festival mijenjao tijekom godina?

Tomo: Malo i puno. U osnovnim postavkama isti je kao i prve godine: zanimljivi ljudi u opuštenoj atmosferi pričaju o važnim stvarima. S druge strane, strelovit razvoj tehnologije drastično je promijenio način na koji komuniciramo te medijsku i sve

ostale industrije pa se i program time mijenja.

Boris: Mislim da su promjene bile ključne za dugovječnost festivala i bez promjena danas ne bismo bili tu. Mediji su se mijenjali. Države su se mijenjale. Čak se i klima promjenila od prvog festivala do danas. Od prvog dana na Weekendu govorimo o trendovima i bili bismo smješni kada se ne bismo osvrtnali na sve što nam pametni ljudi govore s pozornica Weekend-a. Puno toga shvatili smo upravo iz programa koji radimo i smatram da je to najveća vrijednost Weekenda. Inspiracija i poticaj na promjenu.

Na WMF-u ste pokrenuli i neke nove trendove i projekte. Koje bili izdvajili?

Tomo: Projekt BalCannes, na kojem smo predstavili najbolje radove regionalne marketinške scene, i HR Weekend, koji okuplja sve zainteresirane za moderni HR koji će se i sljedeće jeseni održati u Rovinju.

Boris: HR Weekend najnoviji je pro-

jekt koji smo pokrenuli na Weekendu i koji pokazuje da stalno moramo promišljati i slušati što govore ljudi koji nam dolaze na Weekend. Shvatili smo da je problem talentiranih i profesionalnih kadrova ključan u svim industrijama i djelatnostima. Odlučili smo dati posebno mjesto upravo toj temi i tako smo osmisili potpuno novi festival. Ekipa iz Degordiana sa vršeno razumije to tržište i odlično se nadopunjujemo u organizaciji. Tu je i Sunset Sport Media Festival, koji je osmislen upravo na Weekendu. Imena koja su prošla kroz Zadar u dvije godine tog festivala impozantna su. Prepoznali su to i TZ Hrvatske, Zadar i Sofascore, koji su nam glavni partneri u projektu. Jako nam je bitna podrška jednog svjetskog igrača poput Sofascorea jer smatramo da je svijet naše tržište i da nam je mjesto u top 5 svjetskih sportskih festivala.

Koјi su vam koncerti na WMF-u bili najbolji?

Tomo: Zajednički nastup Jinxia i Zemlja gruva prije desetak godina.